

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

2. De homicidio, quod publica autoritate fit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

præsumptio contraria adfit, veluti si fuit vir spectatæ probitatis, quem nullo modo credibile sit tale facinus deliberato animo admittere, in animum induisse. Quod si aliquis reperiatur in puteo mortuus, vel in carcere, & non constet, cenferi non debet, se ipsum præcipitasse, nisi magna indicia antecesserint. Quia non probat hoc esse, quod quandoque contingit abesse, & in tali dubio non est præsumendum delictum.

Homo se ipsum occidens, si ante mortem signa pœnitentiæ edidit, potest sepeliri in loco sacro, sed in foro iudiciali propter talem pœnitentiam non remittitur pœna decreta confiscationis omnium bonorum, si Reus delatus metu futuræ sententiæ mortem sibi consciuit Bona eorum, qui insaniam se occidunt à fisco vindicanda sunt.

C A P. II.

De Homicidio quod publica auctoritate fit.

licet Magistratus non habet ius ad arbitrium occidendi suos subditos, quippe non habens dominium in corpora subditorum, tamen ius habet occidendi subditos, in iustum criminis vindictam, iuxta Exod. 22. & Rom. 13. Ratio, Cum primum homines in vitæ societatem cœunt naturalis ratio dicat ad eius conservationem necessariam esse, ut Respublica Princeps, tanquam caput, ius habeat delinquentes puniendi, etiam morte si opus sit, Communitas enim ita se habet ad Ciues, sicut se habet homo ad membra singula; Atqui homo, ne totum corpus pereat, habet ius tollendi vel abscindendi infectum Ergo à pari.

Coroll. Non occides, concernit innocentes priuata autoritate extra casum necessariae defensionis.

- 2 Proscriptum & bannitum per publicam sententiam mortis, cuius est populo occidere concessum, si fiat non ex odio sed zelo & non pendente appellatione, aut extra territorium proscribendi, & non parentes, vxor, liberi, qui proscriptum alere tenentur, si quidem ius ciuile iura naturalia non tollit, actualis Reipubl. hostis sit. Probatur Concilio. Cum enim Reipublicae inter sit de malefactoribus vel hostibus poenam mortis sumere, id autem esse non possit, postquam Reus aufugit, nisi publica facultatem omnibus tribuat occidendi malefactorem, poterit quandoque si res exigat (ob gravem causam) hanc facultatem dare, & consequenter quiuis est populo accipere & exercere.

- 3 Fas non est proscripto, se defendere contra hostem aggressorem, eum occidendo vel mutilando. Nam aggressor est veluti publicus minister iniustitiae habens occidendi bannitum, Ergo si proscripto resistat, resistit publicae potestati, & iniurius non minus quam si resisteret carnifici. Non est proscripto permessa defendendi facultas, ubi offendendi est de iure facultas; aiunt Doctores in l. i. C. quando liceat. Concilio. Alioquin posset dari bellum ex utraque parte licite iustum, seclusa ignorantia, quod omnino negant.

NB. Extra territorium proscribentis fas non est proscriptum vel bannitum occidere. Nullus enim Magistratus ius dicere potest extra territorium suum sine expressa vel rationabiliter praesumpta licentia.

- 4 Iniquae sunt leges ciuiles, si adulteros a proprio patre, marito, occidi permittant approbatiue.

io, quia non est singulis concedendum, quod per Magistratum publicè potest expediri. reg. 136. ff. Et inauditum & non condemnatum à priuato occidi, nulla æquitas patitur, imo contra Charitatem hominem adeo imparatum & impœnitentem occidere: Iustæ tamen sunt istæ, si permittant solum negatiue, quia talem homicidam ob iustum dolorem, quem in tali casu decoquere difficile non puniunt nec actionem criminalem, nec ciuilem recipiunt. Vnde sacri Canones excommunicationis sententiam remouent, qui in Clericum cum vxore, matre, filia, sorore turpiter inuentum, manus iniecerit violentas.

C A P. III.

De Homicidio ob defensionem.

Actualem sui aggressorem occidere volentem, quilibet præuenire & occidere potest, cum moderamine inculpatae tutelæ, iuxta c. si vero. i. de sentent. excomm. *Vi in vi repellere, omnia iura, omnesque leges permittunt.* Et l. 3. ff. de iustit. & iure: *Iure hoc euenit, ut quod quisque ob tutelam corporis sui fecerit, iure fecisse existimetur.* Ratio, quia secundum ordinem charitatis, quisque propriam vitam præferre potest alienæ, dummodo tantum agatur de bono priuato, non etiam publico Nam sicut fieri potest, ut non tantum liceat, sed debeas etiam te defendere ab aggressore vili, & tu sis Reipublicæ valdè utilis, sic etiam fieri potest, ut tenearis potius mortem innocens perferre, quam aggressorem Reum valdè vtilem Ecclesiæ & Reipubl. occidere.

Moderamè inculpatae tutelæ (ein rechtmässige Nothwehr

Gg 4 wehr